ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

അശ്വമേധഖണ്ഡഃ - ഷട്ത്രിംശോഽധ്യായഃ

ബല്വലപുത്രസ്യ കുനന്ദനസ്യ വധമ് -

ഗർഗ ഉവാച -
കുനന്ദനോഽപി സംമൂർച്ഛാം ത്യക്ത്വാഗാദ്രണമണ്ഡലേ ..
രഥസ്ഥഃ ക്രോധസംയുക്തഃ പ്രവർഷന്ധനുഷാ ശരാൻ ..1..
ദൃഷ്ട്വാ തമാഗതം വീരോഽനിരുദ്ധഃ പരവീരഹാ ..
പപ്രച്ഛ സേവകാംസ്തസ്യ വാർതാം രോഷേണ ദീപിതഃ ..2..
സേവകാസ്തേ തതഃ പ്രോചുരേഷ ബല്വലനന്ദനഃ ..
ത്വയാ സാർദ്ധം മഹാരാജ യുദ്ധം കർതും സമാഗതഃ ..3..
ശ്രുത്വാനിരുദ്ധഃ പ്രോവാച ഹനിഷ്യേഽഹം കുനന്ദനമ് ..
തദൈവ തമുവാചാഥ കൃഷ്ണപുത്രഃ സുനന്ദനഃ ..4..
സുനന്ദന ഉവാച -
രാജൻകോഽയം ദൈത്യപുത്രഃ ക്വേദം പരിമിതം ബലമ് ..
ജേഷ്യേഽഹം ത്വത്പ്രതാപേന തസ്മാദ്ഗച്ഛാമ്യഹം പ്രഭോ ..5..
രാജഞ്ഛൃണു പ്രതിജ്ഞാം മേ തവാനംദപ്രദായിനീമ് ..
ന ചേത്കുനന്ദനം ജേഷ്യേ ബഹുസംഗ്രാമകോവിദമ്

..6..
കൃഷ്ണസ്യ ചരണാംഭോജമധ്വാസ്വാദവിയോഗിനമ് ..
യത്പാപഞ്ച ഭവേത്തന്മേ ന ജയേ യദി ദാനവം ..7..
യോ ഗുരും ഭവഹർതാരം പിതരം ച ന സേവതേ ..
യദഘം തു ഭവേത്തസ്യ തന്മേ ഭൂയാഞ്ജയേന വൈ ..8..
ഇതി പ്രതിജ്ഞാമാകർണ്യാനിരുദ്ധസ്തസ്യ ഭൂപതേ ..
ജഹർഷ ചിത്തേ തം വീരം നിർദ്ദിദേശ രണം പ്രതി ..9..
ഇത്യാജ്ഞപ്തോഽനിരുദ്ധേന ചൈകാകീ
കൃഷ്ണനന്ദനഃ ..
ജഗാമ ദംശിതസ്തത്ര യത്രാസ്തേ ബല്വലാത്മജഃ ..10..
കുനന്ദനസ്തമാജ്ഞായ ത്വാഗതം പ്രധനേ രുഷാ ..
പ്രത്യുജ്ജഗാമ വീരാഗ്ര്യോ രഥീ ശൂരശിരോമണിഃ ..11..
അന്യോന്യം തൗ സമ്മിലിതൗ രഥസ്ഥൗ ചാപധാരിണൗ ..
രേജാതേ രാജശാർദൂല യഥാ ദമനപുഷ്കലൗ ..12..
ഉഭൗ സായകഭിന്നാംഗാവുഭൗ രുധിരവിപ്ലുതൗ ..
മുഞ്ചംതൗ ശരകോടീശ്ച സംധംതൗ തരസാ ശരാൻ ..
13..
ആദാനേനൈവ സന്ധാനം മോചനം ച ന ഭൂപതേ ..
ദൃശ്യതേ തൗ മഹാശൂരൗ കുണ്ഡലീകൃതകാർമുകൗ
..14..
തദ്രഥം രാജപുത്രസ്തു ഭ്രാമകാസ്ത്രേണ ശോഭിനാ ..
ഭൂതലേ ഭ്രാമയാമാസ കുംഭകാരസ്യ ചക്രവത് ..15..
ഭ്രാംത്വാ മുഹൂർതമാത്രം തു തദ്രഥോ വാജിസംയുതഃ ..
സ്ഥിതിം ലേഭേ തതഃ കാർഷ്ണിർജഘാന തദ്രഥേ ശരമ്
..16..
സയാനസ്തേന ബാണേന ഖേ ബഭ്രാമ മതംഗവത് ..
പപാത കൗ വിശീർണോഽഭൂദ്യഥാ വൈ കാചഭാജനമ്
..17..
ഉത്ഥിതഃ സോഽപി വിരഥോ ഹതാശ്വോ ഹതസാരഥിഃ ..

അന്യം രഥം സമാരുഹ്യ യാവദായാതി സംമുഖമ് ..18..
ബഭംജ താവദ്ബാണൈശ്ച തദ്രഥം കൃഷ്ണനന്ദനഃ ..
ഏവം സപ്ത രഥാ ഭഗ്നാ ദൈത്യപുത്രസ്യ വൈ രണേ
..19..
തദാ കുനന്ദനഃ സംഖ്യേ സ്ഥിത്വാ യാനേ വിചിത്രിതേ ..
ആയയൗ നൃപ വേഗേന കൃഷ്ണപുത്രം നിയോധിതുമ്
..20..
ആഗത്യ ദശഭിർബാണൈസ്താഡയാമാസ തം മൃധേ ..
ശരൈസ്തേഃ സോഽപി നിഹതഃ പരം കശ്മലതാം ഗതഃ
..
തതഃ സ ധനുരുദ്യമ്യ ഗൃഹീത്വാ ദശ സായകാൻ ..
മുമോച തസ്യ ഹൃദയേ ക്രുദ്ധഃ കൃഷ്ണാത്മജോ ബലീ
..22..
തേ ശരാ രുധിരം പീത്വാ നിപേതുർവൈ മഹീതലേ ..
യഥാ ഹി പിതരോ രാജന്നരകേ കൂടസാക്ഷിണഃ .. 23..
കുനംദനഃ സുനന്ദനം സുനന്ദനഃ കുനന്ദനമ് ..
മഹദ്രണേ മഹച്ഛരൈർനിജഘ്നതുഃ പരസ്പരമ് ..24..
ഏവം ഹി തൗ ദ്വൗ ശരഭിന്നഗാത്രൗ
രക്താപ്ലുതൗ ചാപധരൗ രുഷാഢ്യൗ ..
പ്രചക്രതുര്യുദ്ധവരം ശരൈശ്ച
കുശാംബസാംബാവിവ സംയുഗേ വൈ ..25..
തതഃ കൃഷ്ണാത്മജോ വീരഃ കോദംഡേ
സ്വർണനിർമിതേ ..
മൃഗാംകാർദ്ധമുഖം ബാണം ധൃത്വാ ശീഘ്രം തമബ്രവീത്
..26..
സുനന്ദന ഉവാച -
ശൃണു മദ്വചനം വീര ബാണേനാനേന ത്വച്ഛിരഃ ..
സദ്യശ്ഛിന്നം കരിഷ്യേഽഹം ശിരോ രക്ഷ ബലീ യദി
..27..

യദി മദ്വചനം സത്യം പ്രധനേ ത്വം ന മന്യസേ ..
തദാ ശൃണു പ്രതിജ്ഞാം മേ തവ മൃത്യുവിഷൂചികാമ്
..28..
സതീം ച ഗുരുപത്നീം ച യോ ദൂഷയതി കാമതഃ ..
സ യാതി യാതനാം യാം വൈ യമരാജസ്യ സന്നിധൗ
..29..
സാ യാതനാ ച മേ ഭൂയാത്സത്യം മമ പ്രതിശ്രുതമ് ..
യഃ സമർഥശ്ച സ്വഗുരും പിതരം ച ന പാലയേത് ..30..
തസ്യ പാപം മമൈവാസ്തു ന ഹനിഷ്യേ ച ത്വാം രണേ
..
ഇതി ശ്രുത്വാ ച തദ്വാക്യം ദൈത്യ ആഹ രുഷാ ജ്വലൻ
..31..
രാജപുത്ര ഉവാച -
ബിഭേമി നാഹം രണാത്സംഗ്രാമേ ശത്രുസമ്മുഖേ ..
പ്രാണിനാം ചൈവ സർവേഷാം മൃത്യുർഭവതി
സാംപ്രതമ് ..32..
യദി മുംചസി സംഗ്രാമേ മദ്വധാർഥേ മഹാശരമ് ..
തദാഹം സ്വശരേണാപി ശീഘ്രം ഛേദ്മി ന സംശയഃ
..33..
ഏകാദശ്യാം ച യേ മാനാദന്നം ഭുംജംതി ഭൂതലേ ..
മാതരം ഭ്രാതൃപത്നീം ച ഭഗിനീം ച സുതാം തഥാ ..
പാപം തേഷാം മമൈവാസ്തു ന ഛേദ്മി യദി ത്വച്ഛരമ്
..34..
ഇതി തസ്യ വച: സ്പഷ്ടം ശ്രുത്വാ ശംകിതമാനസഃ ..
പ്രത്യുവാച പുനർവാക്യം ശ്രീകൃഷ്ണം സോഽപി
സംസ്മരൻ ..35..
സുനന്ദന ഉവാച -
മയാ കൃഷ്ണാംഘ്രിയുഗലം സേവിതം മനസാ യദി ..
കപടേന വിനാ തർഹി സത്യം ഭൂയാദ്വചോ മമ ..36..

സ്വപത്നീം ച വിനാ വീര നാന്യാം പശ്യാമി കാമതഃ ..
തേന സത്യേന സംഗ്രാമേ വാക്യം ഭൂയാദൃതം മമ ..37..
ഇത്യുക്ത്വാ സായകം തീക്ഷ്ണം വിമുമോച സുനന്ദനഃ ..
മംത്രയിത്വാ ച മംത്രേണ മഹാകാലാനലോപമമ് ..38..
പ്രമുക്തം വീക്ഷ്യ വിശിഖം സ്വബാണേന നൃപാത്മജഃ ..
സദ്യശ്ചിച്ഛേദ ഹി യഥാ സർപം പക്ഷേണ പക്ഷിരാട്
..39..
ഛിന്നേ തസ്മിഞ്ഛരേ
രാജൻഹാഹാകാരസ്തദാഭവത് ..
ചചാല പൃഥിവീ ലോകൈർദേവാസ്തേ വിസ്മയം
ഗതാഃ ..40..
പരാർദ്ധഃ പതിതോ ബാണഃ പൂർവാർദ്ധഃ ഫലസംയുതഃ
..
ശിരശ്ചിച്ഛേദ ദൈത്യസ്യ തരോഃ സ്കംധം യഥാ ഗജഃ
..41..
കിരീടകുണ്ഡലൈര്യുക്തം പതിതം തസ്യ മസ്തകമ് ..
നിരീക്ഷ്യ ഹാഹാശബ്ദം വൈ ചക്രുർദൈത്യാശ്ച
ദുഃഖിതാഃ ..42..
കുനന്ദനകബംധസ്തു ശീഘ്രമുത്ഥായ സംയുഗേ ..
ഖഡ്ഗേന മുഷ്ടിഭിഃ പാദൈർബഹൂഞ്ഛത്രൂഞ്ജഘാന
ഹ ..43..
തതശ്ച യദുസേനായാം നേദുർദുംദുഭയോ മുഹുഃ ..
സുനംദനോപരി സുരാഃ പുഷ്പവർഷം പ്രചക്രിരേ ..44..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ഹയമേധഖണ്ഡേ
ദൈത്യപുത്രവധവർണനം നാമ ഷട്ത്രിംശോഽധ്യായഃ ..36..

ഹരിഃ ഓം തത്സച്ഛ്രീകൃഷ്ണാർപണമസ്തു ..

GO TOP